

Publ: 15 feb 2011 18:12 Uppdaterad

Unt.se » Uppsala

Jeanette Sjöstedt (till höger) arbetstränar i djuraffär i Enköping. Här med innehavaren Anneli Lindqvist.

Foto: Jörgen Hagelqvist

- Dölj bildtexten

Stöd ökar chansen till jobb

Två av tre långtidssjukskrivna kunde börja arbeta eller arbetsträna efter att ha fått extra stöd. Det är resultatet i en studie som beteendevetaren Ingrid Anderzén i Uppsala arbetat med. Hon ser positivt på de hårt kritiserade tidsgränserna i sjukförsäkringen.

Få lagändringar har mött så hård kritik som de tidsgränser i sjukförsäkringen som den borgerliga regeringen införde 2008, den så kallade stupstocken. Debatten har fokuserat på svårast sjuka som tvingats bort från sjukförsäkringarna. Men det finns en annan sida av saken.

Ingrid Anderzén är medicine doktor vid Centrum för miljörelaterad ohälsa och stress på Akademiska sjukhuset och har i flera år forskat på faktorer som kan hjälpa

Länkar

[LÄS MER: "Hoppas kunna jobba deltid i framtiden"](#)

[LÄS MER: Sjuka tvingas att söka socialbidrag](#)

[LÄS MER: På väg mot ekonomisk ruin](#)

långtidssjukskrivna tillbaka till arbete. Hon menar att det kan vara förödande att gå sjukskriven lång tid om inte rätt stödinsatser sätts in.

– Många blir passiviserade och isolerade vilket kan göra det ännu svårare att återvända till arbetslivet, säger Ingrid Anderzén.

I en färsk studie som hon arbetat med deltog 59 personer från Uppsala län som gått sjukskrivna i genomsnitt sju år med diffusa diagnoser och stressrelaterade symtom. Under studien ökade de inblandade myndigheterna sitt samarbete kring varje deltagare. Var och en fick en handlingsplan där de erbjöds bland annat praktik.

Fokus låg på att tillvarata det friska och hitta varje individs arbetsförmåga. Efter ett år hade 40 av de 59 deltagarna kommit igång i arbete, arbetsträning eller studier. Övriga 19 var fortfarande sjukskrivna.

Ingrid Anderzén arbetar nu med ett projekt kallat Vitalis där målgruppen är 200 kvinnor i Uppsala län som är utförsäkrade eller på väg att bli det. Deltagarna är sjukskrivna för psykisk ohälsa eller stressrelaterade besvär, diagnoser som är betydligt vanligare hos kvinnor än hos män.

De får hjälp att hantera sin situation med ACT, en form av kognitiv beteendeterapi.

– Många av de här personerna har utretts och behandlats men sedan lämnats utan samordnat stöd och uppföljning.

Samordningen mellan bland annat Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och inte minst vården har varit för dålig, säger Ingrid Anderzén.

Hon tycker att tidsgränserna inom sjukförsäkringarna infördes för snabbt och menar att många kommit i kläm. Men på det stora hela tycker hon ändå att reformen är bra.

– Det finns studier som pekar på att långvarig arbetsfrånvaro på grund av hälsoskäl inte alls är bra för människors hälsa och livskvalitet. Ju längre tid man är frånvarande från arbetslivet ju svårare är det att komma tillbaka, på grund av att man själv men även arbetslivet förändras.

Ingrid Anderzéns bedömning utifrån de studier hon arbetat med är att 50–60 procent av de långtidssjukskrivna har kvar åtminstone en viss arbetsförmåga.

– Frågan är vilka arbetsgivare som vill ta emot personer som inte har full arbetsförmåga. Här måste det till en ökad förståelse.

Fotnot:

Vitalis är ett samverkansprojekt mellan Samordningsförbundet i Uppsala län, landstinget, Försäkringskassan, Arbetsförmedlingen och länets kommuner.

ACT står för Acceptance and Commitment Therapy.

Av: Staffan Wolters staffan.wolters@unt.se
